

Анотація навчальної дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти

«ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ»

Кафедра: природничих наук з методиками навчання

Викладач: Виговський Ігор Вікторович

E-mail: igorvigovskij3@gmail.com

Кількість кредитів: 4

Семестр: 3

Форма контролю: залік

Вступ

Навчальна дисципліна "Лікарські рослини" призначена для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр», є одним із предметів за вибором та займає важливе місце в підготовці майбутніх учителів.

Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Лікарські рослини» є: підготувати фахівців-біологів, які володітимуть теорією методів комплексного наукового підходу до аналізу рослинної сировини для подальшого її використання в медицині та інших сферах народного господарства.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Лікарські рослини» є:

- підготувати фахівців-біологів для залучення в процес вивчення рослин для інтенсифікації пошуку природних лікарських засобів. Для цього необхідно:
- надати студентам комплекс теоретичних знань для розуміння місця даної дисципліни в системі біологічних наук;
- показати складність і комплексність наукового підходу до виявлення лікарських рослин для розширення матеріальної бази медицини;
- навчити студентів дбайливому відношенню до флори, вмінню розглядати рослини як потенційне джерело нових лікарських засобів та біологічно активних речовин;
- показати складність та єдність біогенезу вторинних метаболітів рослин;
- ознайомити студентів з системою стандартизації рослинної сировини;
- навчити за наявності тих чи інших груп вторинних метаболітів у рослині прогнозувати можливість її застосування в різних галузях промисловості.

Очікувані результати вивчення навчальної дисципліни

У результаті освоєння повного курсу навчальної дисципліни студенти повинні знати: системи стандартизації лікарської рослинної сировини; основні групи біологічно активних речовин природного походження та їх фізико-хімічні властивості; головні шляхи біосинтезу основних груп біологічно активних речовин; методи вилучення і очищення основних діючих речовин лікарської рослинної сировини; основні методи якісного та кількісного визначення діючих речовин у лікарській рослинній сировині; основні відомості про застосування в

медицині лікарських препаратів рослинного та тваринного походження; користуватися аналітично-нормативною документацією; виділяти біологічно активні речовини з лікарської рослинної сировини; проводити якісне та кількісне визначення діючих речовин у лікарській рослинній сировині; застосовувати прийоми аналітичної та графічної обробки результатів експериментальних вимірювань.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Методи стандартизації в фармакогнозії, визначення якісного та кількісного складу лікарської рослинної сировини

Тема 1. Вступ до курсу «Лікарські рослини».

Тема 2. Основні поняття курсу.

Тема 3. Накопичення біологічно активних речовин (БАР).

Тема 4. Система стандартизації в Україні.

Тема 5. Вуглеводи. Пептиди та білки. Ліпіди.

Тема 6. Лікарська рослинна сировина, що містить ефірні олії.

Тема 7. Лікарська рослинна сировина, що містить азотовмісні речовини рослинного походження.

Змістовий модуль 2

Лікарська рослинна сировина, що містить комплекси БАР з вуглеводами та їх застосування в медицині

Тема 1. Лікарська рослинна сировина, що містить комплекси БАР з вуглеводами.

Тема 2. Лікарська рослинна сировина, що містить кардіостероїди.

Тема 3. Лікарська рослинна сировина, що містить тритерпени та тритерпенові сапоніни.

Тема 4. Лікарська рослинна сировина, що містить сполуки з одним та двома ароматичним ядром.

Тема 5. Лікарська рослинна сировина, що містить сполуки з хіноновою структурою.

Тема 6. Лікарська рослинна сировина, що містить полімерні фенольні сполуки.

Тема 7. Лікарська рослинна сировина, що містить вітаміни. Біологічно активні харчові добавки на основі ЛРС.